

## Hogendijk 66-68, (23 'nieuwe' monumenten #1)

21 februari 2021



Sinds 19 februari is Zaanstad **23 gemeentelijke monumenten** rijker: arbeiderswoningen, houten huizen, een kerk, een Vermaning, een begraafplaats, een villa, fabrieken, een scholen, een pastorie, een weeshuis, een boerderij en een voormalige burgemeesterswoning.

De Orkaan fietst ze in deze weken allemaal langs, zet ze op de foto en plaatst de toelichting van de gemeente erbij over het hoe en waarom van de monumentale status.

Vandaag: Hogendijk 66 en 68, Zaandam

*“Het houten pand heeft architectuurhistorische waarde als voorbeeld van de traditionele Zaanse houtbouwstijl. Deze stijl wordt, naast gebruik van hout als bouw materiaal, gekenmerkt door de afwerking in groen met witte details en soms houtsnijwerk. Het pand heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van de bewoningsgeschiedenis van de Zaanstreek, en met name van de oude zeedijk.*”

*De Hogendijk is een van de eerste bewoonde straten in Zaandam. In de 19e -20ste eeuw waren hier Joodse kooplieden met een winkel gevestigd. Het pand heeft stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de bebouwing aan de Hogendijk, de oudste bewoonde zeedijk in Zaandam en tevens de belangrijkste structuur voor de achterliggende Russische Buurt. De kleinschalige dijkwoningen, afgewisseld met individueel gebouwde, statige huizen, woon-winkelpanden en kleine bedrijfjes, zijn typerend voor de vroege bebouwing langs de Hogendijk.”*

In ons Orkaan-archief vonden we onderstaande foto, met als bijschrift 'klompenwinkel Van Houten'. De versieringen van de dakkapellen is nog hetzelfde. De klompenwinkel zat links. Daaronder een tweede foto uit ons archief, met de familie van Houten voor hun winkel.



1950: rechts de 'Old Dutch Souvenir Shop' en links de klompenwinkel, met twee reuzenklompen.



Het pand duikt ook op bij Joods Monument Zaanstreek.

Die klompenwinkel is er niet meer, maar de klompen nog wel, het is een vaak gefotografeerd pand, rechts het ook monumentale Huis der Cardinalen.



Jacob Reitsma

21 februari 2021 om 18:42

De klompenwinkel Hoogendijk 70 was eerst een tabaks- en kruidenierswinkel van de weduwe van Gerrit Jan van Baren, waar ze met haar 8 kinderen woonde. De kameraden van Gerrit, bootwerkers, hadden dit voor haar geregeld zodat ze aan een klein inkomen kon komen nadat Gerrit op 16 oktober 1899 bij het laden of lossen van een schip door een balk aan het hoofd was getroffen. Het was al de tweede keer dat de havenwerkers de familie hadden geholpen, de eerste keer was na een mislukte emigratie naar Argentinië in 1896. De oogst in Argentinië mislukte, het gezin kwam bijna om van de honger totdat de havenwerkers, die het zelf ook niet ruim hadden, geld inzamelden om het gezin te repatriëren.

Heel fijn dat het rijtje arbeidershuizen (behalve nr 70?) nu een gemeenschappelijk monument is... ook ter herinnering aan de Zaanse solidaire gemeenschap van havenwerkers.

Het hele verhaal staat in het magazine van Vereniging Zaanse Erfgoed nr 36, voorjaar 2011